

HOPE-Projektet
(www.hope-project.dk)

Danskernes Adfærd og Holdninger Under Corona-Pandemien

Magnus Storm Rasmussen, Louise Halberg Nielsen,
Andreas Roepstorff og Michael Bang Petersen

14. december 2021

SCHOOL OF BUSINESS AND SOCIAL SCIENCES
AARHUS UNIVERSITET

HOPE

HOPE-projektet giver en løbende monitorering af corona-epidemien set med befolkningens øjne

Baggrund for undersøgelsen

Grundkernen i at håndtere en epidemi er, at befolkningen skal ændre adfærd på centrale områder i deres professionelle og private liv, og de skal gøre det hurtigt. Det er de raskes adfærd i dag, der skaber næste uges smitteudvikling. Er alle grupper i samfundet tilstrækkeligt opmærksomme, føler de sig tilstrækkeligt klædt på, og følger de rent faktisk myndighedernes råd? Disse spørgsmål er afgørende for at stoppe epidemien. I et demokrati kræver det troværdigt politisk lederskab at sikre befolkningens adfærdsændringer. Vi måler derfor også løbende befolkningens bekymringer og deres opbakning til den førte politik. Det er en klassisk samfundsfaglig problemstilling at beskrive og forudsige adfærdsændringer. Vores undersøgelser følger udviklinger i danskernes reaktioner på corona-epidemien på baggrund af vores erfaringer med samfundsvidenskabelig forskning og metode. Undersøgelsen udføres som del af HOPE-projektet (www.hope-project.dk), der er finansieret med 27 millioner kroner af Carlsbergfondet.

Metode

Det kvantitative datagrundlag for rapporten er indsamlet af Epinion. I undersøgelsen indgår tre typer af figurer. Først og fremmest viser en række grafer et overblik over befolkningens adfærd og holdninger lige nu. Disse baserer sig på 523 besvarelser fra d. 9. og 10. december 2021. Andre grafer viser udviklingen fra november 2021 til december 2021 og disse baserer sig på 1052 besvarelser fra to runder af dataindsamling fra henholdsvis d. 9.-10. november 2021 og 9.-10. december 2021. Slutteligt viser en række grafer udviklingen siden marts 2020. Disse baserer sig på op mod 33.760 besvarelser, som er indsamlet gennem adskillelige datarunder mellem 13. marts 2020 og 10. december 2021. Deltagerne er danske borgere, der er udvalgt, så de er repræsentative på krydset mellem køn og alder samt deres regionale placering. For at øge repræsentativiteten er data efterfølgende vægtet på samme faktorer samt uddannelse og partivalg ved seneste Folketingsvalg.

Befolkningen opfatter den nuværende situation som alvorlig og støtter indførslen af restriktioner for at bremse smitten

Hovedresultater fra undersøgelsen - 14. december 2021

Den seneste dataindsamling i december 2021 er foretaget blot to dage efter, at regeringen på et pressemøde indførte flere restriktioner i reaktion på stigende smittetal og indlæggelsestal og i frygt for yderligere stigninger i smitte på grund af den nye coronavariant Omikron. Rapporten giver dermed et indblik i, hvordan befolkningen oplever den nuværende situation, hvor der er genindført lukning af nattelivet, opfordringer til hjemmearbejde og hjemsendelse af skolebørn, og hvor der igen er udbredt smitte i samfundet, herunder med omikron-varianten.

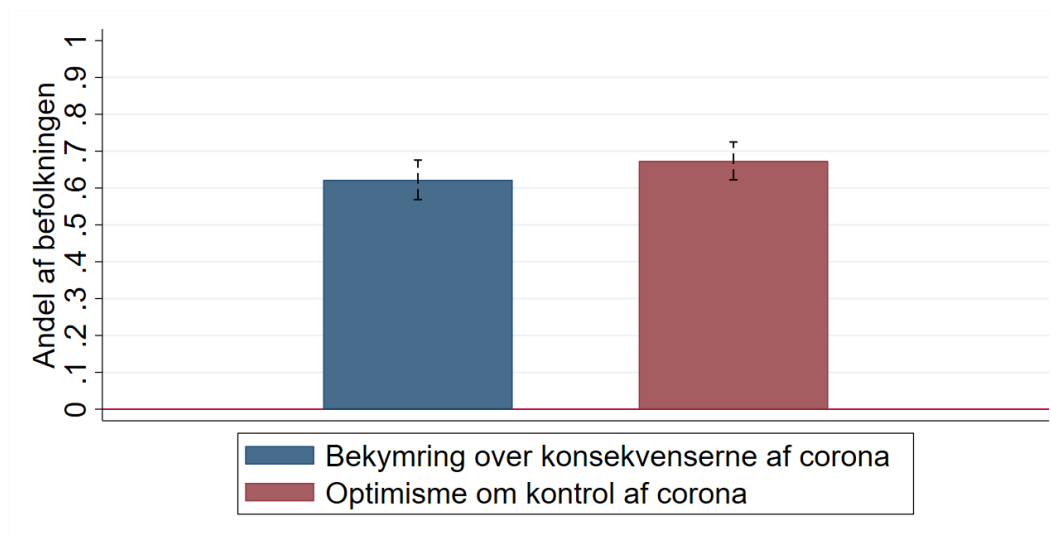
Befolkningen anser den nuværende situation som alvorlig, men har samtidig også en følelse af tilstrækkelig viden om hvordan, de skal forholde sig til corona-virussen. Gennem de seneste måneder er optimismen for at få kontrol med corona faldet, mens befolkningens bekymring er steget, særligt hvad angår bekymring for hospitalernes mulighed for at hjælpe de syge. Selvom bekymringen er steget og optimismen er faldet, er et flertal dog stadig optimistiske i forhold til, at Danmark indenfor den nærmeste fremtid får kontrol over corona-virussen. Forskning fra HOPE viser, at det er vigtigt at myndighederne fastholder balancen i deres kommunikation, så både farer og løsninger italesættes, herunder de konkrete handlinger, som borgerne selv kan foretage sig (se <https://psyarxiv.com/gxcyn/>).

Overordnet set er der stor opbakning til smitteforebyggende tiltag og denne opbakning til restriktioner er steget siden midt november. Borgerne støtter både de restriktioner, der allerede er indført, som eksempelvis begrænsning af nattelivet, og de restriktioner, som endnu ikke er indført - eksempelvis forsamlingsforbud på ned til 100 (jf. s. 7). I tillæg mener et flertal, at regeringen har ført den nødvendige politik og kun et mindretal mener, at tiltagene har været for vidtgående (jf. s. 12). Desuden er der et større mindretal, som selv tager forholdsregler mod corona-virus, som går længere, end hvad myndighederne anbefaler. Det er dog ikke alle potentielle restriktioner, der nyder bred opbakning. Under halvdelen af borgerne støtter nedlukning af alle arbejdspladser og uddannelser. Dette kan indikere, at borgerne ønsker at opretholde en mere eller mindre normal hverdag, men accepterer samtidig nødvendigheden af restriktioner på blandt andet større sociale begivenheder.

En anden måde at bremse den store stigning i smitte kan være øget brug af test. Der er en vis støtte til øget brug af tests - af både vaccinerede og ikke-vaccinerede - og et stort flertal af borgere vurderer fortsat, at det er vigtigt at have nem adgang til tests, så de kan undgå at smitte andre (jf. s. 7 og 9). Befolkningen har derudover fortsat høj tillid til vacciner som værktøj (jf. s. 17), selvom det tyder på, at vaccinerne over tid har mindre effekt på smittespredning herunder på omikron. Tilslutningen til booster-vaccination peger i samme retning. Samtidig ses der et markant fald i andelen, der mener, at det er acceptabelt at fordømme ikke-vaccinerede (jf. s. 13). Tilsammen indikerer dette muligvis en basis for en smitteforebyggende tilgang, hvor befolkningen bliver vaccineret for at beskytte sig selv og testet for at beskytte andre.

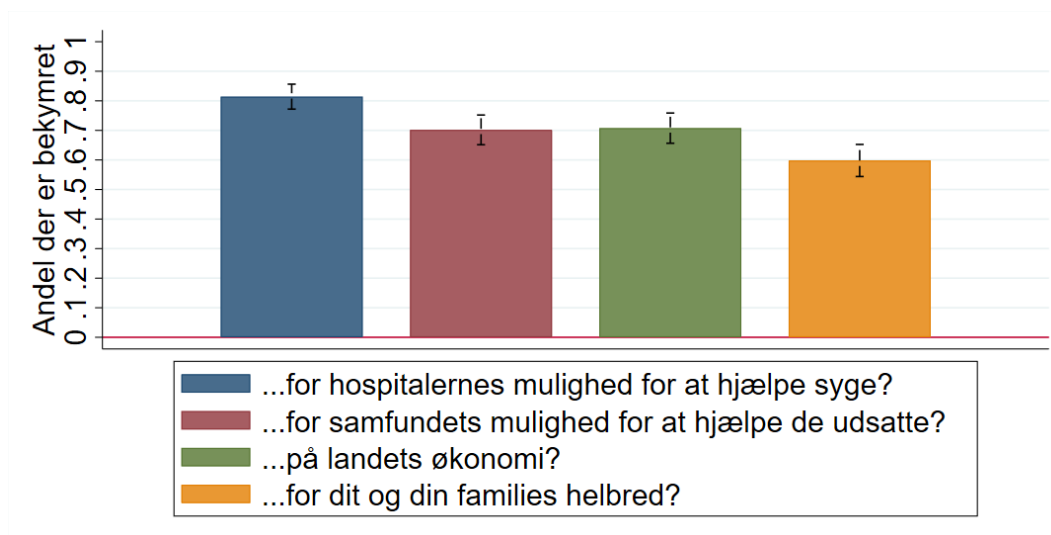
1 Befolkningen er både bekymret og optimistisk omkring situationen med coronavirus.

Bekymring og optimisme ift. coronasmitten

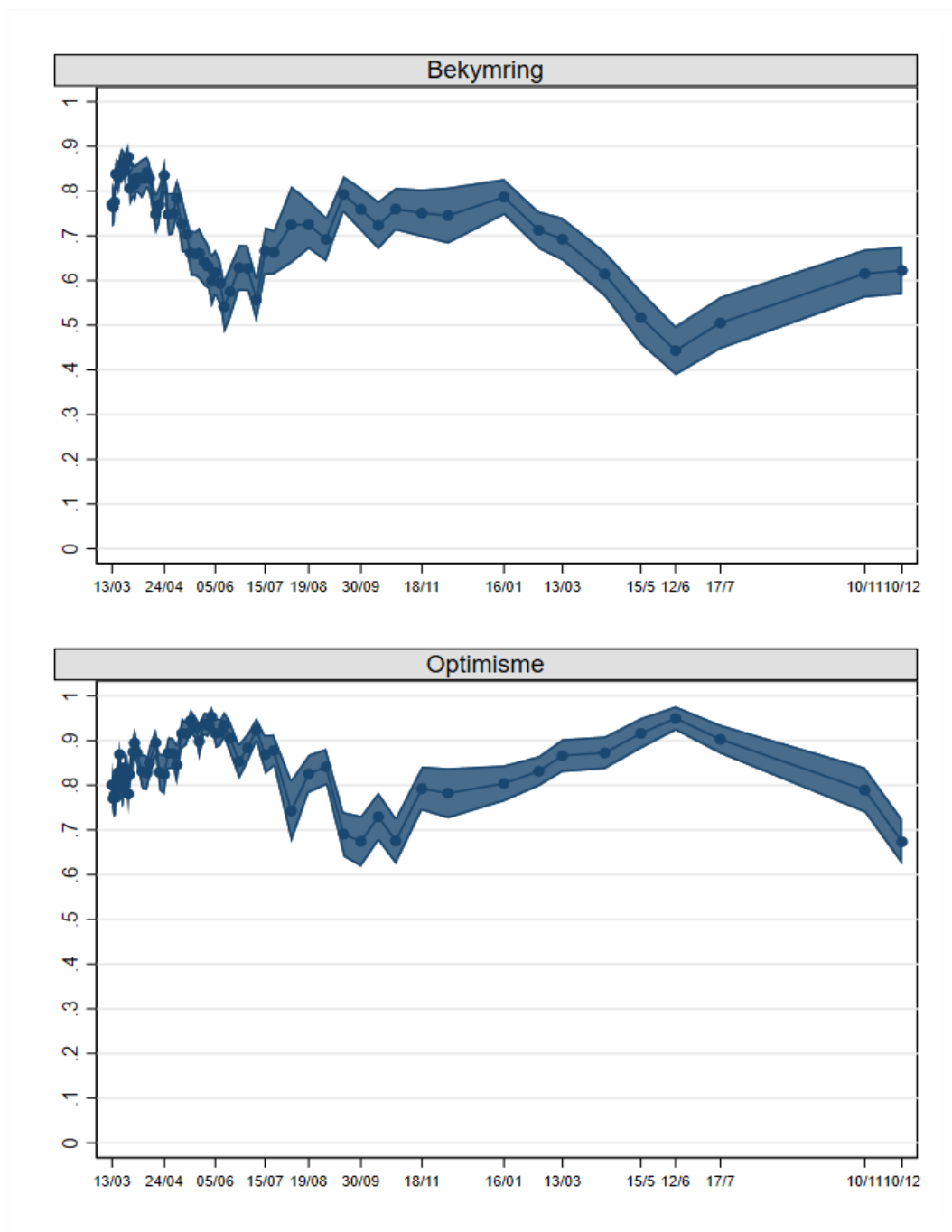
Note: n=523. Grafen baserer sig på dataindsamling d. 10. december 2021. Søjlerne viser andelen, der svarer "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnene "I hvilken grad frygter du konsekvenserne af den nuværende situation med corona-virussen?" og "I hvilken grad er du optimistisk i forhold til, at Danmark indenfor den nærmeste fremtid kan få kontrol over corona-virussen?". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfindenstervaller).

Borgernes specifikke bekymringer ift. coronasmitten

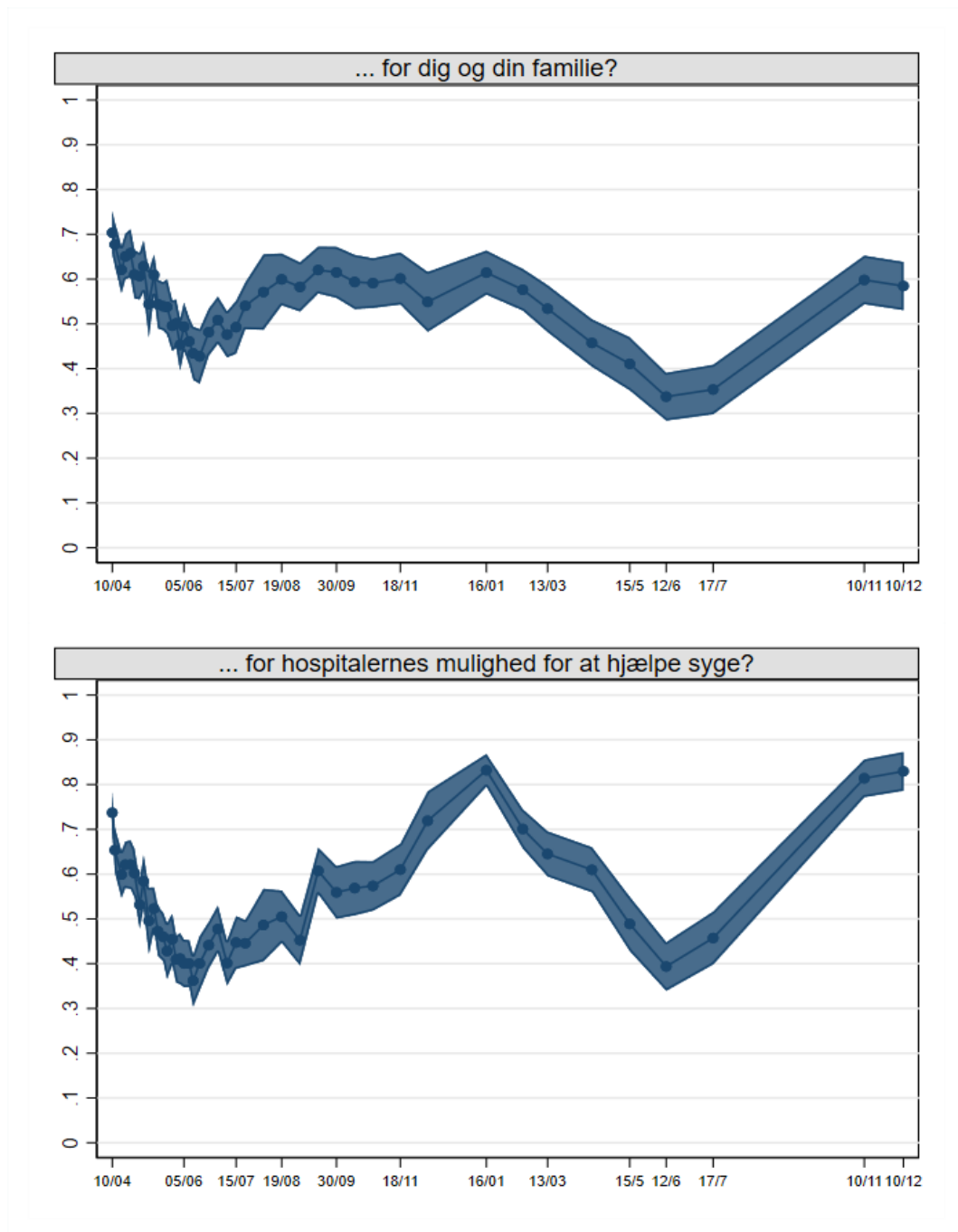
Note: n=523. Grafen baserer sig på dataindsamling d. 10. december 2021. Søjlerne viser andelen, der svarer "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnene, der blev indledt med "I hvilken grad er du bekymret for konsekvenserne af corona-virussen...". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfindenstervaller).

Udvikling i bekymring og optimisme ift. coronasmitten

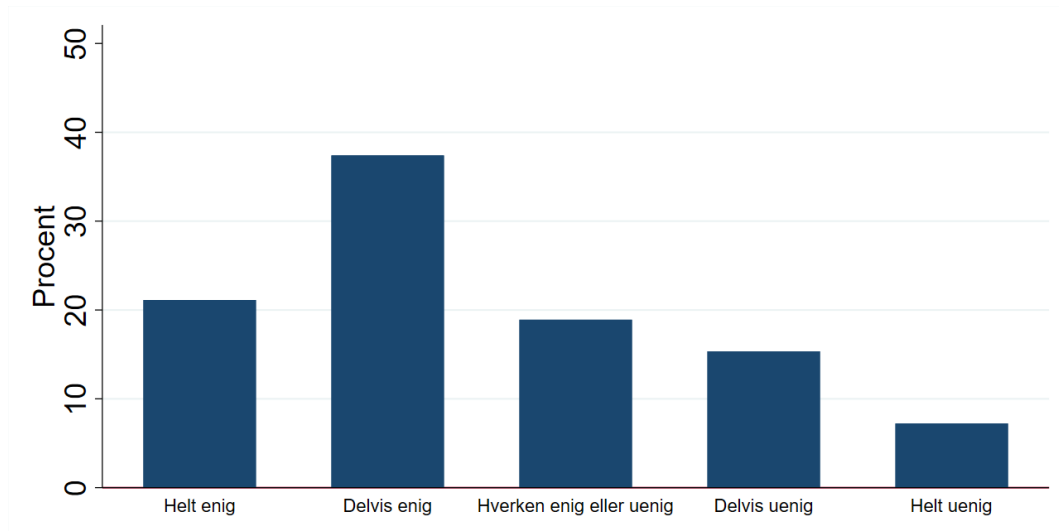
Note: n=32.760. Figuren viser udviklingen i andelen, der svarer "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnene "I hvilken grad frygter du konsekvenserne af den nuværende situation med corona-virussen?" og "I hvilken grad er du optimistisk i forhold til, at Danmark indenfor den nærmeste fremtid kan få kontrol over corona-virussen?". Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

Udvikling i borgernes specifikke bekymringer ift. coronasmitten

Note: $n = 22.349$ Figuren viser udviklingen i andelen, der svarer "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnene: I hvilken grad er du bekymret for konsekvenserne af corona-virussen... 1) ...for dig og din familie? 2) ...for hospitalernes mulighed for at hjælpe syge? Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

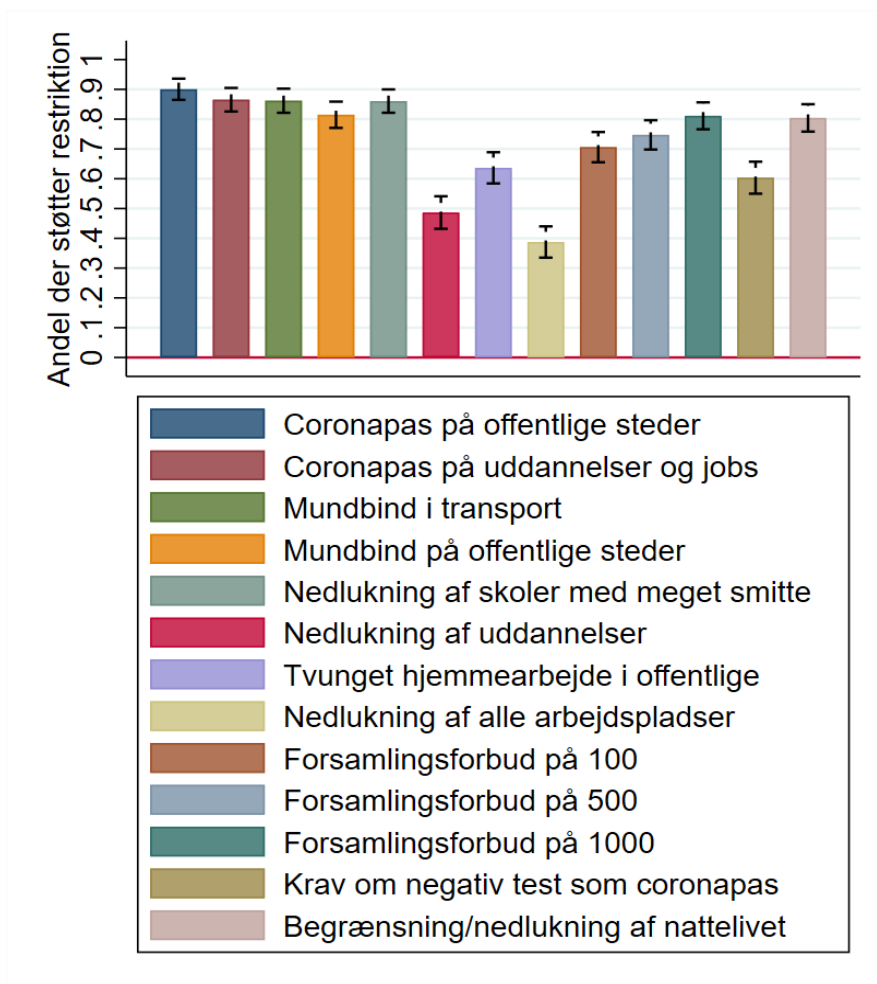
Borgernes bekymring for den nye corona-variant - omikron

Note: n=523. Grafen baserer sig på dataindsamling d. 10. december 2021. Søjlerne viser den procentvise fordeling på de 5 svarkategorier gående fra "Helt enig" til "Helt uenig" til spørgsmålet: "Jeg er bekymret for konsekvenserne af spredningen af den nye variant af corona-virus, kaldet omikron". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfindenstervaller).

- 2 Et flertal af borgerne støtter indførelsen af en lang række restriktioner. Mindst støtte er der til nedlukning af arbejdspladser og uddannelser. Det indikerer, at borgerne vægter opretholdelsen af en vis form for hverdag.

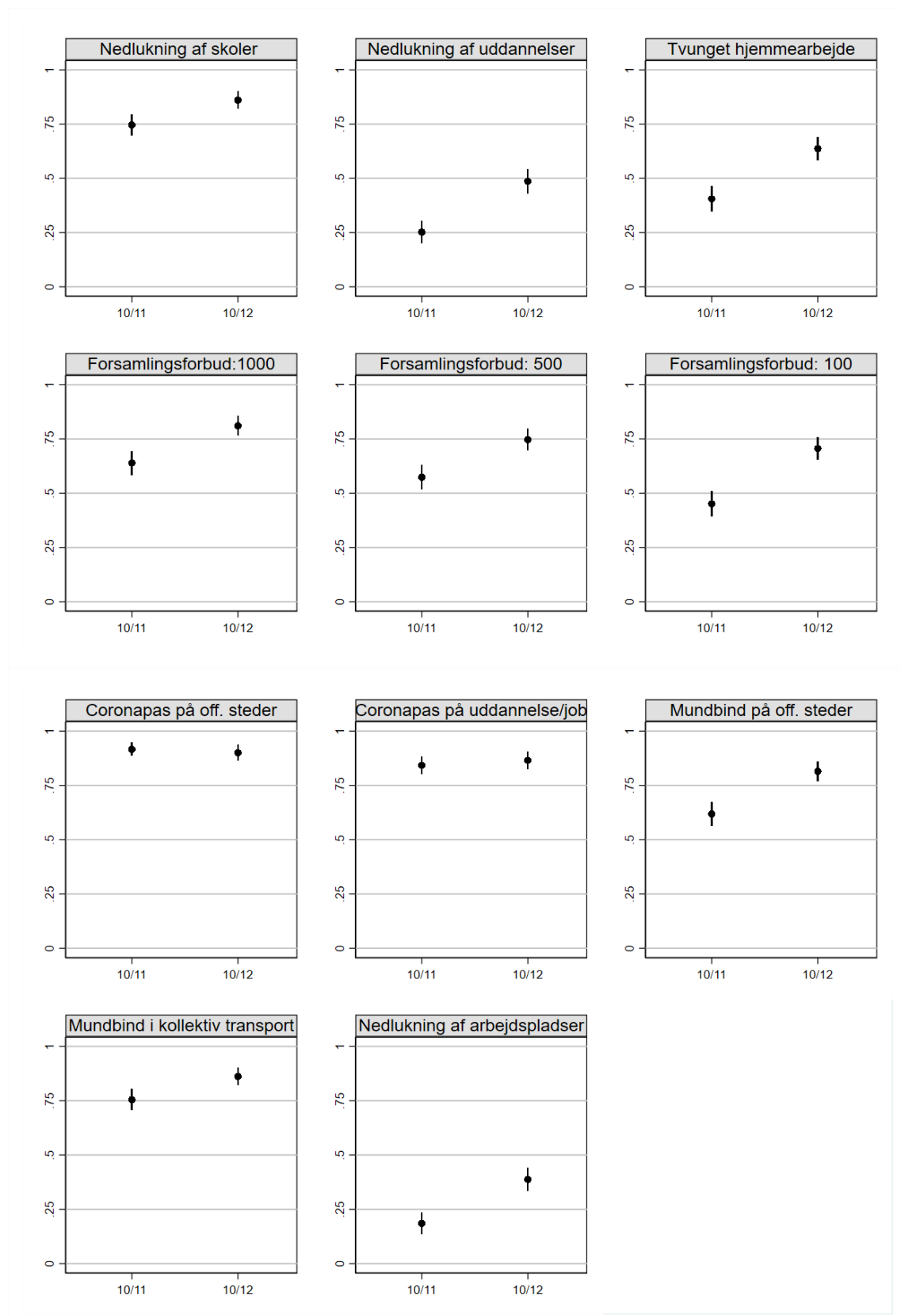
Støtte til indførelsen af forskellige restriktioner

Note: n=523. Grafen baserer sig på dataindsamling d. 10. december 2021. Søjlerne viser andelen, der har svaret "I høj grad" eller "I nogen grad", når de er blevet spurgt til om de støtter indførelsen af restriktionen "på nuværende tidspunkt". Restriktionerne er: 1. Krav om coronapas på steder med mange mennesker (eksempelvis restauranter og biografteatre), så man enten skal være testet, vaccineret eller tidligere smittet for at få adgang. 2. Krav om coronapas på uddannelsesinstitutioner og arbejdspladser, så man enten skal være testet, vaccineret eller tidligere smittet for at få adgang. 3. Krav om mundbind i den kollektive transport (eksempelvis bus, tog, metro og taxa). 4. Krav om mundbind på offentlige steder med mange mennesker (eksempelvis supermarkeder og restauranter). 5. Nedlukning af skoler med meget smitte. 6. Nedlukning af alle ungdomsuddannelser og videregående uddannelser. 7. Tvunget hjemmearbejde for offentligt ansatte. 8. Nedlukning af alle ikke-essentielle arbejdspladser (det vil sige, at eksempelvis supermarkeder og lægehuse fortsat vil være åbne). 9. Indførelsen af et forsamlingsforbud på offentlige steder med over 100 personer. 10. Indførelsen af et forsamlingsforbud på offentlige steder med over 500 personer. 11. Indførelsen af et forsamlingsforbud på offentlige steder med over 1000 personer. De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed. 12. Krav om at både vaccinerede og uvaccinerede skal fremvise en negativ test for at få et gyldigt coronapas. 13. Indskrænkninger i nattelivet (eksempelvis nedlukning af diskoteker og begrænsninger i åbningstider for cafeer). De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfindenstervaller).

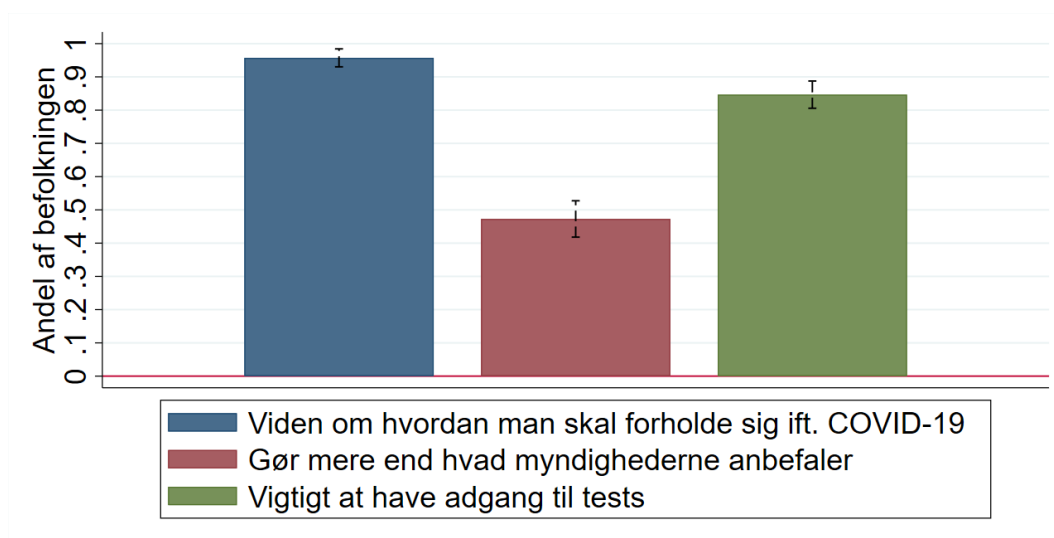
Udvikling i støtte til indførelsen af forskellige restriktioner

Note: $n = 1052$. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "I høj grad" eller "I nogen grad", når de er blevet spurgt til om de støtter indførelsen af restriktionen "på nuværende tidspunkt". For de specifikke spørgsmålsformuleringer se note til figuren på forrige side.

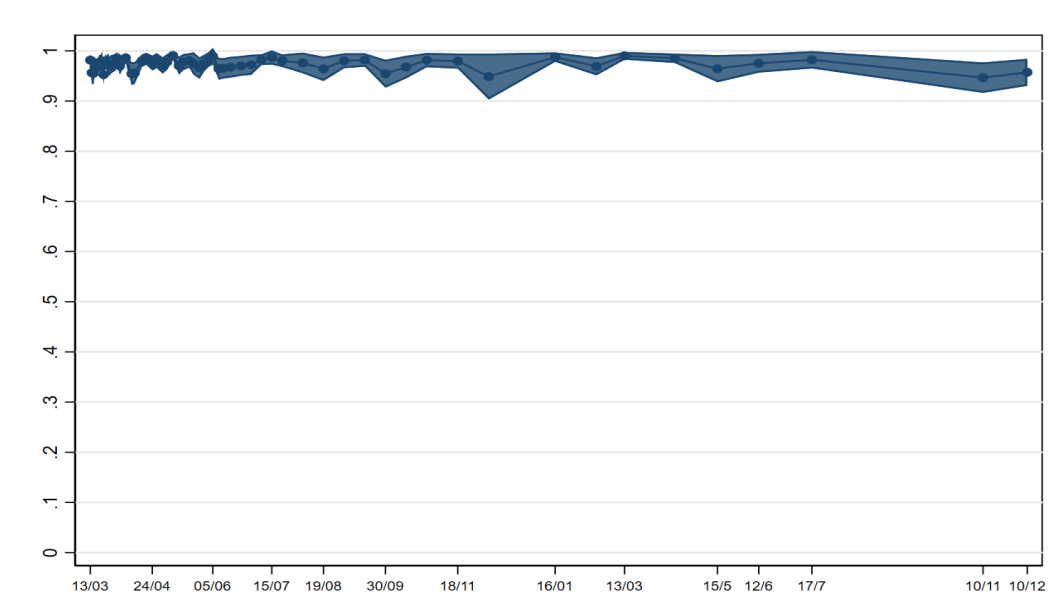
3 Borgerne oplever sig som vidende og handleparate, herunder igennem brug af tests til at beskytte andre.

Viden om egen adfærd og opfattelse af tests

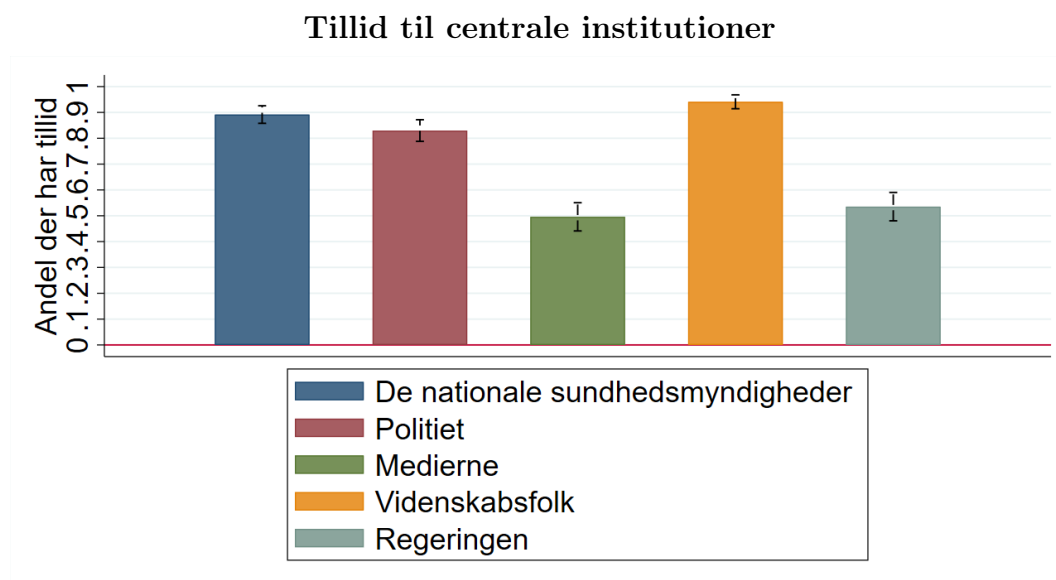
Note: n=523. Den blå søjle viser andelen, der har svaret "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnet: "I hvilken grad føler du, at du har tilstrækkelig viden om, hvordan du som borger bør forholde dig til corona-virussen?". Den røde og grønne søjle viser andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnene "Jeg tager i stigende grad selv forholdsregler mod corona-virussen, som går længere end myndighedernes anbefalinger" (den røde søjle) og "Det er vigtigt for mig at have nem adgang til tests, så jeg kan undgå at smitte andre med COVID-19" (den grønne søjle). De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller).

Udvikling i viden om egen adfærd

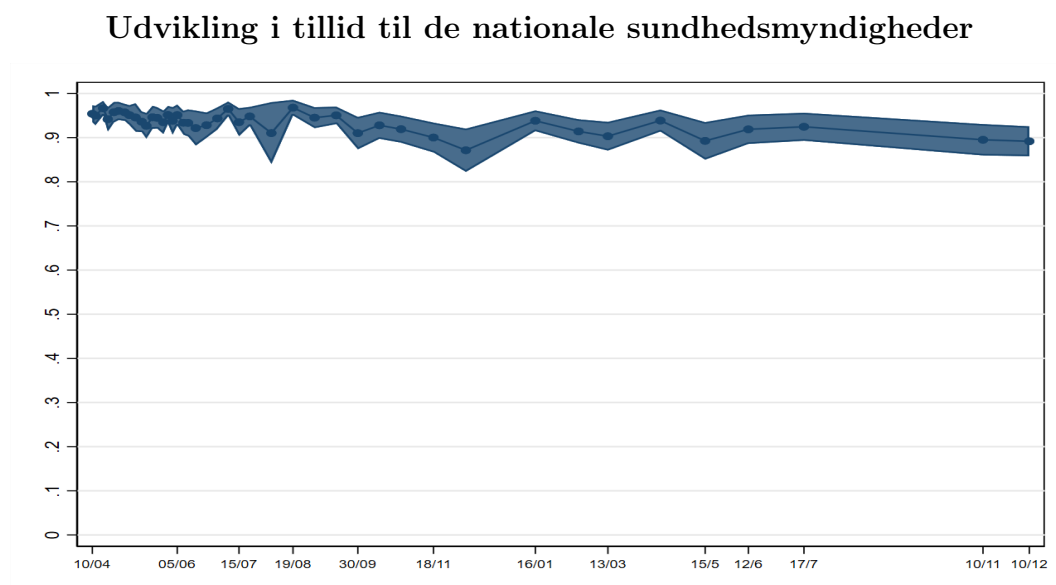

Note: n=33.760. Figuren viser udviklingen i andelen, der svarer "I høj grad" eller "I nogen grad" til udsagnet "I hvilken grad føler du, at du har tilstrækkelig viden om, hvordan du som borger bør forholde dig til corona-virussen?". Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

4 Borgerne har meget høj tillid til de nationale myndigheder, videnskabsfolk og politiet, mens tilliden til medierne og regeringen er på et lavere niveau.

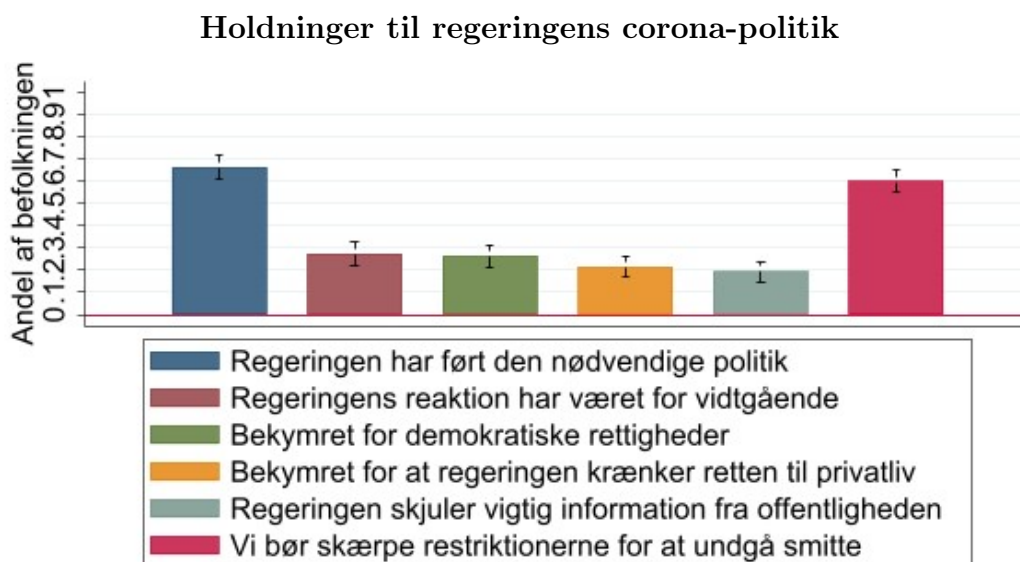

Note: n=523. De fire første søjler fra venstre viser andelen, der har svaret "I høj grad" eller "I nogen grad" til spørgsmålet "Hvor meget stoler du på de følgende institutioner, når det kommer til corona-krisen?". Tillid til regeringen viser i stedet andelen, der har svaret 7-10 på spørgsmålet: "Giv din vurdering på en skala fra 0 til 10, hvor 0 betyder, at du slet ingen tillid har til regeringen, og 10 betyder, at du har fuld tillid til regeringen." De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller)

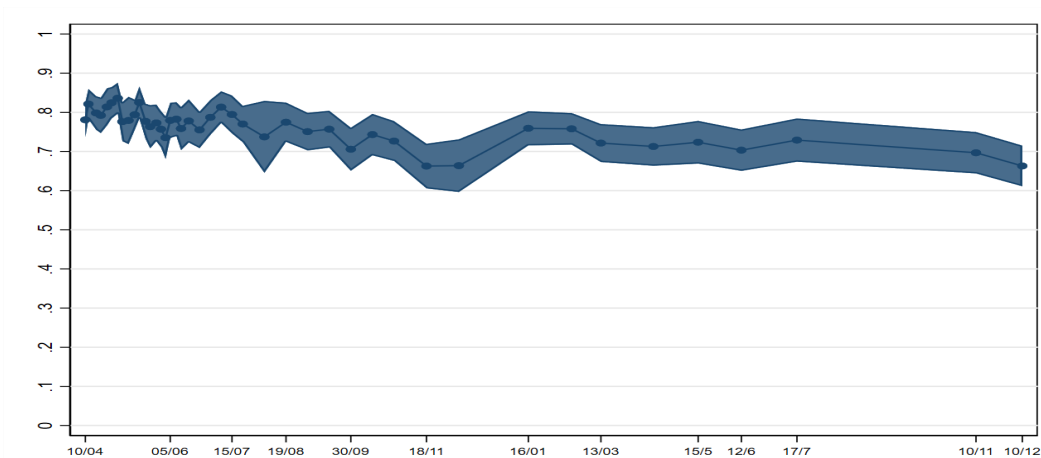
Note: n = 22.349. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "I høj grad" eller "I nogen grad" til spørgsmålet "Hvor meget stoler du på følgende institutioner, når det kommer til corona-krisen?" 1) De nationale sundhedsmyndigheder. Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

- 5 Der er opbakning blandt borgerne til, at regeringens politik har været nødvendig. Et flertal mener desuden, at vi bør skærpe restriktionerne yderligere, mens et større mindretal omvendt mener, at regeringens reaktion har været for vidtgående.

Note: n=523. Søjlerne viser andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnene: 1) "Regeringen har ført den nødvendige politik for at håndtere corona-virussen", 2) "Regeringens reaktion på corona-virussen har været for vidtgående", 3) "Jeg er bekymret for mine demokratiske rettigheder under de nuværende omstændigheder", 4) "Jeg er bekymret for, at regeringen krænker min ret til privatliv under de nuværende omstændigheder", 5) "Jeg mener, at regeringen skjuler vigtig information fra offentligheden omkring corona-virussen og kure mod den" og 6) "Vi bør skærpe restriktionerne for at undgå spredningen af corona-virussen?". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed. (95 pct. konfidensintervaller)

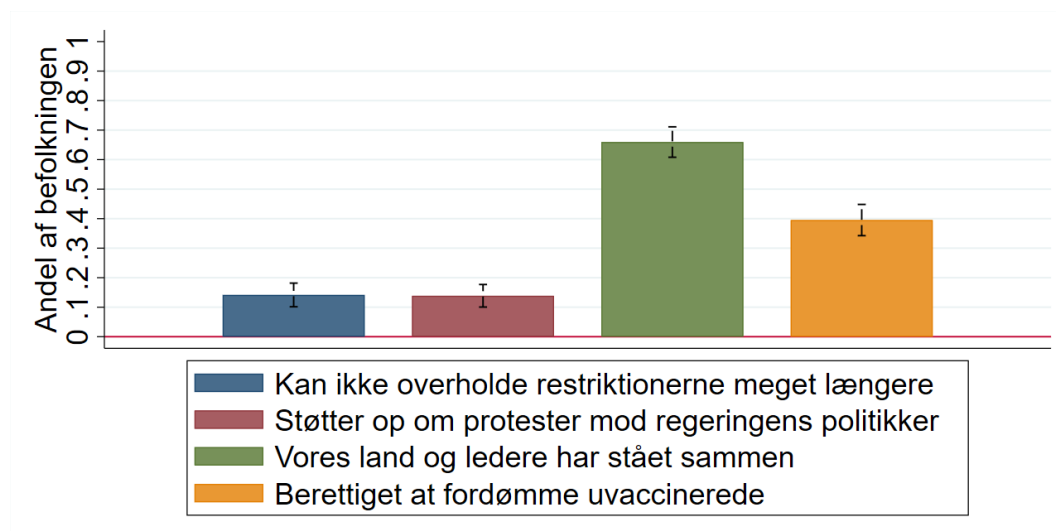
Udvikling i støtte til nødvendigheden af regeringens corona-politik

Note: n = 21.963. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnet: "Regeringen har ført den nødvendige politik for at håndtere corona-virussen". Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

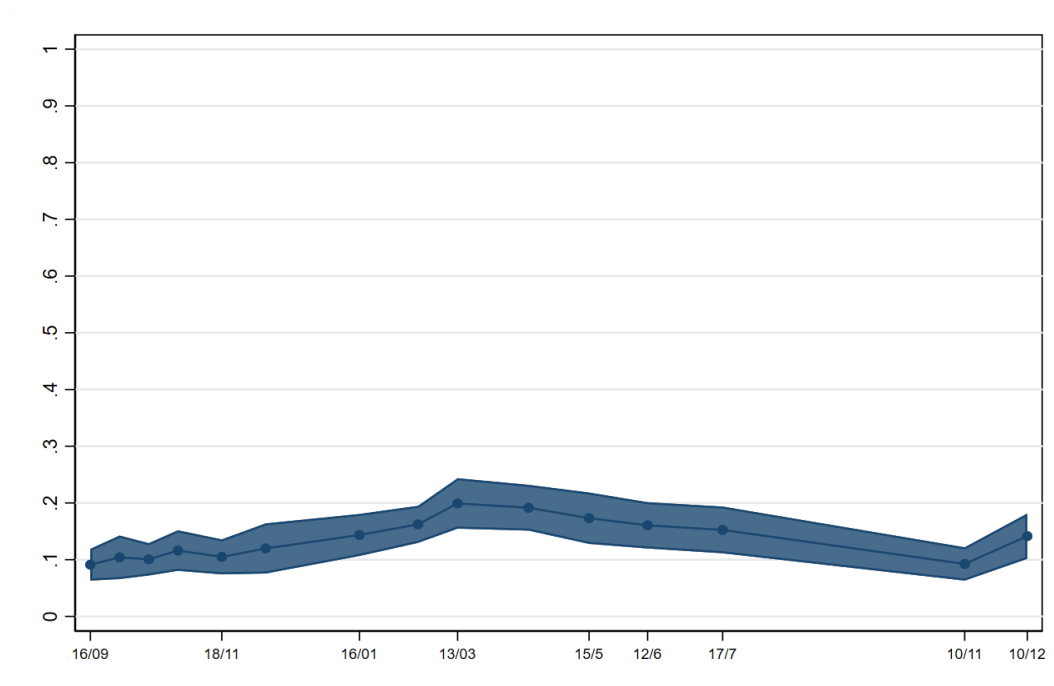
- 6 Der er kun få tegn på splittelse i befolkningen. Et stort flertal mener, at landet og lederne har stået sammen under coronakrisen. Desuden mener et stort mindretal, at det er berettiget at fordømme u-vaccinerede, men andelen har været faldende siden november. Kun få borgere støtter protester og kan ikke længere overholde restriktioner.

Borgernes træthed overfor og protester imod restriktioner, syn på ledere og fordømmelse af uvaccinerede

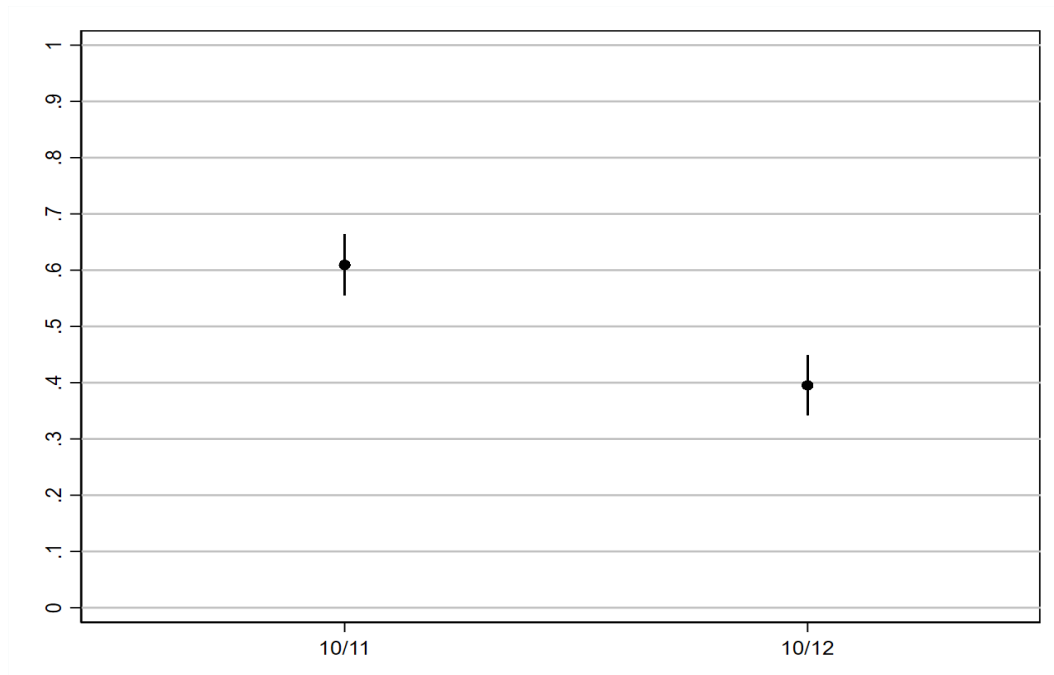
Note: n=523. Søjlerne viser andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnene: 1) "Jeg tror ikke, at jeg kan blive ved med at overholde restriktioner mod corona-virus ret meget længere", 2) "Jeg støtter op om offentlige protester mod regeringens politikker under COVID-19 pandemien", 3) "Vores land og vores ledere har stået sammen i kampen mod corona-virus" og 4) "Det er helt berettiget at fordømme dem, som ikke lader sig vaccinere mod corona-virussen". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller).

Udvikling i borgernes træthed overfor regeringens corona-politikker

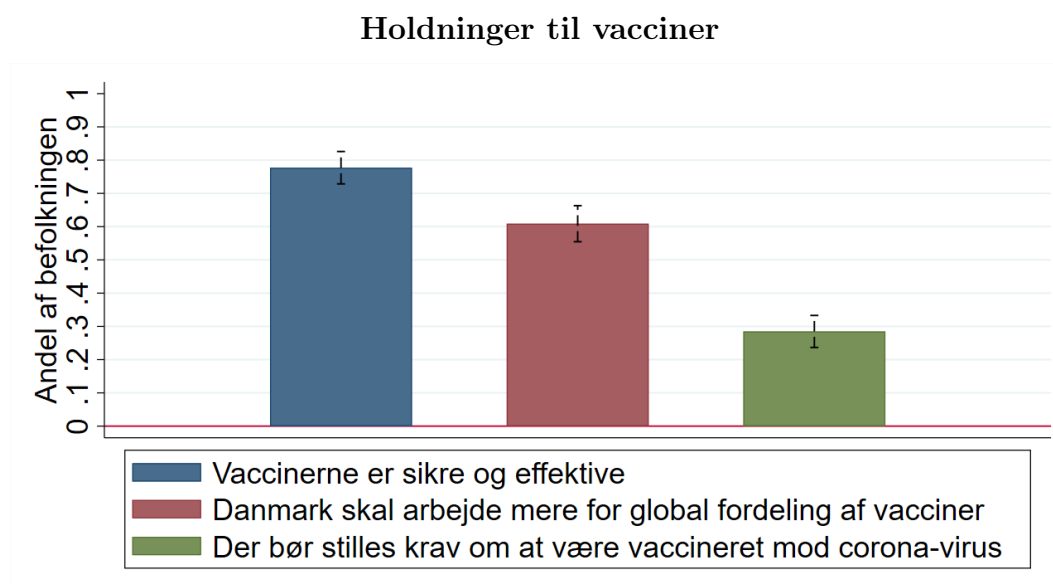
Note: n=8002. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnet: "Jeg tror ikke, at jeg kan blive ved med at overholde restriktioner mod corona-virus ret meget længere". Det skraverede område viser 95 pct. konfidensintervaller. Punkterne angiver tidspunkt for de konkrete målinger.

Udvikling i borgernes fordømmelse af uvaccinerede

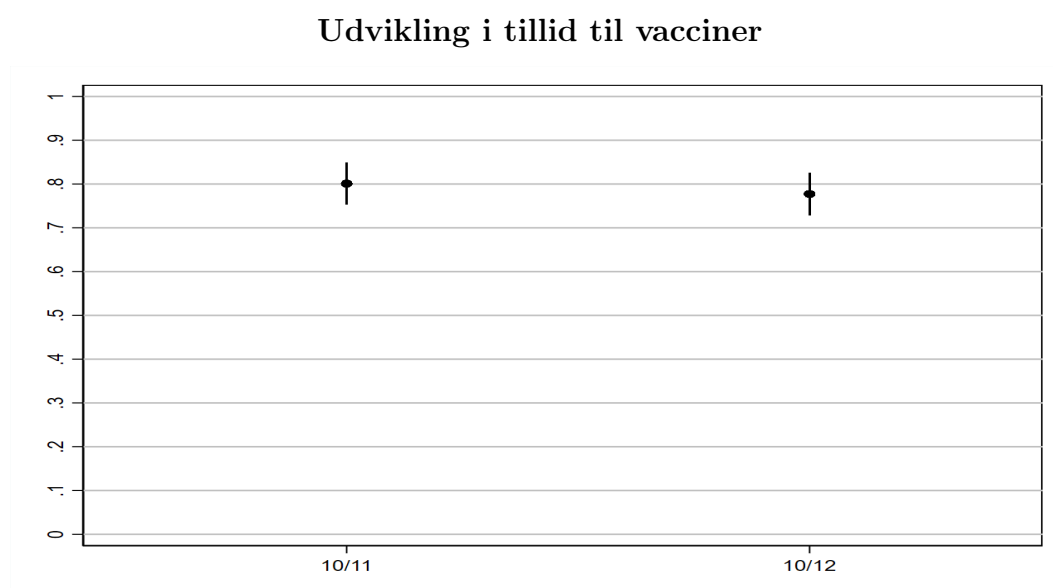

Note: n = 1052. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnet: "Det er helt berettiget at fordømme dem, som ikke lader sig vaccinere mod corona-virussen". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller).

- 7 Størstedelen af borgere stoler på, at vaccinerne er sikre og effektive. Der er ikke flertal for at indføre tvangsvaccination, mens et flertal ønsker at Danmark arbejder for en mere lige global fordeling af vaccinerne.

Note: n=523. Søjlerne viser andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnene: "Vaccinerne mod corona-virus, som vi bruger i Danmark, er sikre og effektive", "Det er vigtigt at Danmark arbejder for en mere lige global fordeling af vaccinerne mod corona-virus" og "Der bør stilles krav om at være vaccineret mod corona-virus i Danmark, så uvaccinerede eksempelvis kan blive straffet med bøde". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller).

Note: n=1052. Figuren viser udviklingen i andelen, der har svaret "Helt enig" eller "Delvist enig" til udsagnet "Vaccinerne mod corona-virus, som vi bruger i Danmark, er sikre og effektive". De lodrette streger viser den statistiske usikkerhed (95 pct. konfidensintervaller).